

باش محرری : ح. یوسف شناسی

آبونه شرائطی :

بولغارستان ایچون سنه لکی ۱۰۰ ،

آلتی آیلنی ۶۰ لفر .

خارج ایچون سنه لکی ۲۰۰ ،

آلتی آیلنی ۱۰۰ لفر .

آبونه بدلی پشیندر .

آدرس : عثمان بازارنده (انتباه) اداره خانه سی

نسخه سی : ۴ لفر

Гл. Редакторъ:
Х. Юсуфъ Шинаси

انتباه

مدیر مسئول : بصری

مسلمکمزہ موافق یازیلر مع المنویہ

قبول اولنور .

درج ایدلہ یازیلر اعاده اولونماز .

مکتوبلر و بائجلہ ارسالات مدیرت نامہ

کوندرلی و امضالر اوقوناقلی اولمیلدر

Директоръ: Б. Хасановъ

В-КЪ „ИНТИБАХЪ“

гр. О.-Пазаръ 1 бр. 4 лева.

(اسکی نسخہ ۸ لفر)

اون بش کونده بر نشر اولنور مستقل مسلمان غز تہ سیدر

(آدرس تبدیلی ۵ لفر)

год. 1 брой 11

جمعه ۱۱ مایس ۱۹۲۸ — ۲۱ ذی القعدة ۱۳۴۶

برنجی سنه — صابی ۱۱

ملت فاضله

فرد و جمعیت

— بد بیضایه —

بر هیئت اجتماعیہ نک قیمت مدنیہ سی تقدیر اتمک ایچون او هیئت اجتماعیہ نی تشکیل ایدن فردلری ندقیق و قیمتلری تعیین اتمک لازمدر . چونکہ بر ملتک ساحہ مدنیہ تکمیل ویا تردیسی افرادینک تکمیل ویا تردیسی ایلہ متناسبدر .

جمهور اهالی اعتباریلہ فاضل و متکامل فردلردن تشکیل ایدن ملتلر مرتبہ کلدہ ، بالعکس متفسخ و متردی فردلردن عبارت تشکیلردہ مرتبہ هزال و انحطاطدہ درلر : بناءً علیہ جمعیتی آرزو ایدیلن مرتبہ کالہ ایصال ایچون فردلرک عمومی سویہ اعتباریلہ قالدیناسی تأمین ایدلمیلدر .

قیمت مدنیہ سی یوکسک و متکامل — بر کله ایلہ — فاضل بر ملت اولایلمک ایچون باشلیجه اوج وصفک عامہ ملندہ تحققی اتمہ سی لازمدر .

I

صحت نامہ بہ مالک قوی و زندہ بر وجود

۱ — بر هیئت اجتماعیہ نی تشکیل ایدن فردلر علی العموم اجداددن اولادہ انتقال ایدن و (ارث) قووالایان خستہ لقلردن سالم اولمیلدرلر . ورم ، فرنکی ، مالاریا ، صرعہ و داء الکئولک ایتدیکی چشمد خستہ لقلر کی عرق قوروتان ، ملتی تدیریجی بر صورتدہ محوہ ، فقر نفوسہ کرفتار ایدن ، تولداتک جیلز و قانسز و هر دورلو خستہ لقلرہ مستعد و غیر مقاوم اولماسنہ سبب اولان امراضک حکمفرما اولدینی بر ملتدہ صحت و زندہ کی موضوع بحث اولاماز . حفظ الصحہ علماسنک بیانانہ کورہ او یوزندن ۰۰۰ نفاقدار هر نوع امراض سازیہ نک آناسی شرع احمدینک شدتلہ تحذیر ایتدیکی پیسلک و مردار لقدر .

عشرہ مبشرہ دن حضرت عبدالرحمن بن عوف طرفندن عهد خلافت عمر الفاروقدہ محضر استجابده روایت اولونان (وبا) حدیثی هر نوع ساری خستہ لقلردن تحفظ و اجتنابی امر ایتدیکی کی اشیای خارجیہ ایلہ هر دقیقه دلک و تماسده بولونان اعضانک یعنی آل آف و امثالک ، تنفس متدخل و مخرجی اولان آغز و بورونک ، هوا جریانہ معروض اولان قولاغک غسل و تطہیر ایدیلہ سنک ، تمیز و ظریف البسہ کیلمہ سنک ، پاک محلده موقع آلیناسنک حضور کبریایہ دخول شرائطدن اولماسی اسلامیتک طہارت و نظافتہ ، کیمیم قوشام ظرافتنہ و یردیکی اهمیت و قیمتی آکلامغه کوزل بر مقیاسدر .

۲ — علل امراضدن سالم اولهرق دوغان نسلی یاشانام بیلیمک ، وجودینک حقیلہ نشوونماسی تأمین ایلہ بیلیمک ایچون عائلہ رئیسارینک کیم اعتباریلہ رفاه و سعادتدہ بولونمالری لازمدر .

نه ایچون جاهل قالدق ؟

طرفدہ یوکسک علم مؤسسہ لری وجودہ کثیر مشلر و صوک درجه بر شوق و مراقله علمہ چالیشمشلردر . حق اندلس دولت امویہ سی زمانندہ یاپیلان بر ایستاتیسیتیق نتیجه سنندہ اندلسدہ اوقومغه یازمغه بیلیمین هیج بر مسلمان ارکک و قادین بولونما دینی حقایق تاریخیہ دندر .

مع التأسف بز صوک عصر مسلمانلری اسلام دینک علمہ عائد امرلری دیکلمدک . ایشیمه دک . اجدادمزک علمہ ناصل چالیشوب ایلرله دک لری کورمه دک . اونلرک تاریخی اوقویوب عبرت آلامدق . علمی تحصیل اتمہ نک یوللری غائب ایتدک . هر ایشده اولدینی کی علم تحصیلندده قولایلی بیراقوب کوجلمک کتدک . مکتبلرمزدہ تدریس اصولی دیہ تعقیب ایتدیکنز (اسکی اصول) اوقومہ یی کرامت صایدق . اصل غریبی شوک . اسکی اصولی مسلمانلغه اوبغون بر اصول ظن ایدنلرمز بیلہ بولندی و حالادہ بولونمقدہ . . . اسکی اصول مکتبلر بزی جهالتدن قور تارمق دکل ، بالعکس علمہ معرفتہ اولان استعداد و قابلیتلمز یی ده سوندروب قوروتدی . اولاد ملتک پارلاق استقباللری اسکی اصولک قهار ضربہ لریلہ ، مهلک تاثیراتیلہ محو ایدلدی . اسکی اصول اوقومہ نک الک کوج ، حق هیج ممکن اولمایان کور ، اولدیریجی ، اوبوشدیریجی بر طریقدر . بو اصول اساسات اسلامیه ایلہ طبان طبان ضددر . حالبوکه ، مسلمانلق بزه هر ایشده اولدینی کی اوقومقدده قولای یوللر آراشدیرمغی امر ایتشدی . حضرت پیغمبر بر حدیث شریفده : «علموا ویسروا ولا تعسروا . . .» «علمی بیلیمیلرہ اوکرده دک ، اوکرده یرکن قولایلاشدیرک ، صاقین کوجلشدیرمه یک . . .» بویورمشدر . بز بو امر نبوینک عکسنی ایشلده دک . پیغمبرمزک امرینه موافق قولای بر اصول اولان یکی اصولی کمدیز ایجاد و تطبیق ایدہ حکمز یرده ، علمک الک کوج طریق اولان اسکی اصولی بیراقادق . بزم الیزده اولو پیغمبرمزک بولہ عاقلانہ امرلری وارکن یکی اصول تدریسک موجدلری بز مسلمانلر اولمی ایدک ؛ فقط بزم ایچون شایان تأسف اولان جهت شوراسی که بز یکی اصول تدریسی ایجاد اتمہ یی بیراق ایجاد ایدنلری ، هر کون کوزومزک اوکندہ پارلاق نمونلر و یکی اصولک ایجادکرده سی اولان موفقیتملری بیلہ کوروب تقدیر اتمہ یوز . باشقه منتلر هر سنه مکتبلرینندہ یکی پروگراملر ایلہ اصلاحات ییلارکن بز حالا اسکی اصوله قاقیلوب قالییوز . بزی جاهل بیراقان ، درین برماضیدیری بیراقلامدیغمز اسکی اصول اوزره علم تحصیلی تقلید اتمک چالیشمازددر .

ح. یوسف شناسی

اسلامیت بیک اوچیوز سنه اول ، بشریتک ظلمت جهالت ایچنده بونالدینی بر زمانندہ ظهور ایتدی . جهالتلہ رفاهنی ، سعادتکی غائب ایدن اقوام جاهلیہ اسلامیتی قبول ایتدکن صوکرلر مدینت و اعتلا یوللری طومش اولدی . اسلامیتی قبولدن صوکرلرک جهالت و وحشت دریاسندہ ، زاع و تفرقه وادیلرندہ یوزدن قوم عرب یوکسک بر مدینت فاضله تأسیس اتمک موفق اولدی .

اسلامیت کونشی عربستانک محیط جهالتدن طلوع ایدیجه آفاق بشریتہ چوکن کثیف جهالت بولولطری نی پارچه لادی وهر طرفی علم و مدینت نوریلہ پارلاندی .

اسلامیتک ظهوردن صوکرلر اسلام دینی قبول ایدنلر ، اونک بوتون احکامنی جان قولاغیلہ دیکلرلر و اجرا ایدرلر . لردی . اسلامیت جهالتی کریه کورہن بر دین اولدینی ایچون قادین ، ارکک هر مسلمانہ علم تحصیلی فرض قیلیمشدر . شو قادارک قادین ایلہ ارکک آراسندہ جنسیت اعتباریلہ بر فرق اولدیغندن و حیاندہ کی موقع و وظیفه لری باشقه باشقه اولدیغندن تحصیل علم نقطه نظرندن ده آرادہ بر فرق کوزممش و هر برلرینک کمندی جنسیتلریلہ متناسب بر طرزده صاحب علم اولمیری امر ایتشددر .

اسکی مسلمان اجدادمزده صلابت دینیہ قوتلی اولدیغندن دینزک هر دورلو امرلری دیکلرلر و اجرا ایدرلر . شمدیکی بز مقلد مسلمانلر کی یالکیز دیکلمکله اکتفا ایتزلر ؛ دیکله یوب ایشیتدکلرینی فعلیات ایلہ اجرا ایدرلر ، انسانیت و مسلمانلغه اولان صداقتلری اثبات ایدرلر . بخصوص اسلامیتک علمہ عائد اولان امرلری اجدادمز پک کوزل اجرا ایتشلردر . ۱۳۲۲ هجری سنہ هجریده موقع اقتداره کلن عباسیلر زمانندہ دیار اسلامده علم و معارف اولانجه سرعتیلہ ترقی ایتشددر . هر طرفدہ مکتبلر ، کتبخانلر تأسیس ایدیش و بو کتبخانلر علمک هر شعبه سنہ عائد اثرلرله طولدیرلش و عمومک استفاده سی ایچونده قاپولری کیجه کوندوز آچیق طوتولشددر .

حالبوکه ۱۶ — ۱۷ هجری عصرلرده آوروپاده علم پک محدود کیمسهره نصیب اولمقدہ ایدی . کافی درجهده صاحب علم اولمادیغندن علمی اثرلرده پک آزدی . اونلرده یالکیز کلیسا و مناسترلرده دمیر کلیدلر آلتندہ محافظه ایدیلر و آنجق زادکان ایلہ زنکیملر استفاده ایدہ بیلردی . آوروپا بو حالده ایکن دیار اسلامده بیکلرجه کتبخانلر ، زنکیمن ، فقیر و هر مسلمانک مطالعه و استفاده سنہ آماده بولونمقدہ ایدی . بو کونکی آوروپاده کی ترقیات علمیه نک منبع و مأخذی شرقده اسلام علماسی طرفندن تأسیس ایدیلن او زنکیمن اسلام کتبخانلریدر .

بدایت اسلامدن صوک عصرلرہ کلنجهیه قادار اسلاملر هر

حادییه مصالحه سی متعاقب سنه ده وقوعه کن (عمره) ده
بی ا کرم افندیمنک اصحاب کرامه « سعی و طوافه کل وقار
و هیبتله یورو ملری اراده و اخطار » یورو ملرنده کی حکمتی
تأمل ایدلم .

— مابعدی وار —

محمد امین

هامش : معهود باجورائک تربیه و نراحت خارجی اولان
تجاوزاتنه مقابله عیثله اشتغالدن بدتردر . مشهور مثلدر :
« ایت اورور ، کروان یورور » .

آنحقی بزى حدود خارجی قوتلرله تهدیده قالدیشدینی
ایچون اخطاره لزوم حاصل اولدیکه : بارانچی آلتنده یاشادیمیز
ملتک عزت نفسی قانونلرینه و حاکمیتنه مداخله قالدیشان
یابانچی قوتلری هضم ایدمیز . کندی طوپراغنده آنحقی کندی
قانونلری حکمراندر . خارج قوتلر حسابنه آزانلق یایمق و بو
حسله حیثیتلی انسانلره کفر صاحبی ، حقلمی تحدیده قالدیشاق
ایر و کچ او قانونلره قفاسنی چارمقدیر . کوزلرنده کی چاپانی
سیلسونلر ، اطرافلرینه باقسونلر ، زیرا بو کوزلر ملکیتده
(حریت وار !)

م . ا .

امراض اجتماعی و اخلاقیه مزک اصلاحنه دار

اقوال شدیدہ

— ۳ —

« یأتی علی الناس زمان الصابر فیهم علی دینه کالقباض
علی الجمر » حدیث شریف — بیک بر حدیث
« ناس اوزرینه بر زمان فتنه و فساد کلیر که او زمانده
محافظه دین ایچون صبر ایتک آووچی ایچنده قورلاشمش آتش
پارچه سی طومغه بکزرر . »

« یأتی علی الناس زمان المتمسک بستی عندالافتلاف
امتی کالقباض علی الجمر » — راموز شریف —

« قریباً انسانلر اوزرینه بر زمان فتنه و فساد کلیر ؛
[۱] امتمک اختلاف ایتدیکی — بدعتلره سنت کی اعتنا ایلدیکی ،
ستلرلده بدعتلر کی ترک ایدیلرک رغبتدن دوشدیکی بو
زمانده — ستمه تمسکه ایشلرین کیمسه آووچی ایچنده قور-
لاشمش آتش پارچه سی طوتان کیمسه کی زخمته دوجار
اولور . »

چونکه او وقت عصات و معاصی غلبه ایدر ، فسق
و ضعف ایمان انتشار ایدر ؛ او قتلر دین و سنتی ، نور
ایمانی محافظه بویوک صبرله ممکن اولور .

یأتی علی الناس .. دیه باشلایان بک چوق حدیثلر واردر .
بونلر حضرت پیغمبرک مستقبیلدن خبرورمک صورتیه زمانلرنده
ظهور ایدن معجزه لرنددر . بونلره اولجه واقف اولان امت ،
مشاهده ایتدیکی « صدق رسول الله » دیهرک ایمانلرینک
قوتلشدیکنی حس ایدرلر . هوا و هوسلرینه تابع بعض ضعف
ایمان اصحابی ده نه ذاتاً بویله اوله جقمش ، اوزولکه حاجت
یوو ، مقدر اولان کلیر ، تدبیره ده لزوم یوق ؛ چونکه « المقدر
لا یغیر » دیرلر .

خیر! اوله دکل ، بزقده ایمانه مأمور اولوب کندیسیله
احتیاجدن نهی اولونمشزدر . احادیث شریفه اشارت
اولونان حادثات زمانلرنده ظهور ایدرک ، او فتنه و فساد
جریانلرینه تابع ذوات بولونه جق ، فقط کندینی طوتوب
حقیه مسلمنانلغی اجرا ایدنلر ، کوتولک وصایقه لکلرک اوکنه
هرک اصلاحه چالیشانلر عبدالله بویوک مرتبیلر احراز
ایدجکلردر . طبعی بو ذاتلر برچوق تجاوزلره ، تحقیرلره ده
معروض قالا جتدردر . ذاتاً حضرت پیغمبر : « یأتی علی الناس .. »

[۱] بو حدیثلره « زمان » دیه نکره کتیریله سیله او زمانک
قریب اولدیغنه اشارت اولونمشدر . (شرح)

بو سببله درکه تربیه بدنیه بوگون معلومات بشریه آراسنده
مهم و حیاتی بر علم موضوعی اولمشدر . آنحقی هر ایشده
اولدینی کی تربیه جسمانیه موضوعنده رقابت و هیجان
آریان فکر بشر بونی ده شامل و عام بر شکه یعنی سیوره
قلب ایش و بو صورتله مادی فائدهلر رقابت و هیجان کی
معنوی و روحی خطرلره علاوه ایلشدر .

مدنیت مادیه نیک ترقیسی ، سرار طبیعت و اسرار خلقتنه
وقوف نتیجه سنده حاصل اولان اختراعات فنیه نیک زمان و
مسافه فرقلرینی قیصالتاسی ، معاملات و مبادلات اقتصادیه نیک
تکثری و احتیاجات بشریه نیک تنوعی قارشوسنده ارضک
ایچنده ، طیشنده ، حتی اوستنده اولان منافعت محدودینی
و بوتون بشریتک احتیاجنه تقابل ایتمه سی مللر آراسنده کی
رقابت و ضدی و هر دورلو احتیاجلری کوروکلر دیکندن
وقتیله محدود قوتلرله محافظه ایدیلن حدودلر و منفعتلر بو
عصرده یدیسندن یتشنه قادر بوتون ملتک حرکتیه کلسیله
مدافعه ایدیله ییله جک بر حاله کیش و بالنتیجه صلح زمانلرنده
ادخالات و اخراجات پلانچولرینی هیچ اولمازسه متوازن قیلمق
صورتیه ملی فقره و باشقارلرینک اسارت اقتصادی سنه دوشمه مک
و عندالافتلاف هر دورلو احتیاجاتی داخلدن تأمین ایده ییلمک
ایچون تدبیرلر اتحادی لزومی قطعیتله میدان چیقاردینی کی
حرب زمانلرنده ایسه کیده کیده جنس فرقی ده اورنادان
قالدیراجق درجه ده عموم ملتی جبهیه تحریک ایده جک
ضرورتلر دوغورمه باشلامشدر .

بو سببله تهذیکه آسنده ملی وارلغی مجتمعاً و مشترکاً
صیانت امنیه سیله صلح زمانلرنده یدیسندن یتشنه قادر جنس
فرق اولقسزین مشقته تحمل و هر دورلو حرکتلره قابلیت
حاضر لامق ایچون ملتجه تربیه بدنیه علمنک چهر چیوه له دیکی
حرکتلره دوام ایدیله سی ، محدود انسان داخلنده ده سپورک بر
ویا بر قاچ نوعیه بر هوسکار کی توغل اولونماسی وظیفه
ملیه حالنه انقلاب ایتشدر .

عارف ربانی امام شعرانی (لواقح الانوار القدسیه فی بیان
العهود المحمدیه) سنده دیورکه :

« اللهم بر ، محمدک حق رسول اولدینی اقرار ایتک
صورتیه حضرت رسول الله ایله عهد ایتدک : اوق آمقی
(نشان تعلیمی و بوکا قیاساً « انقریم ») سرعت و مقاومت
یاریشلری ، خط چکمه و امثالی جهاد آلتلرینی استعمالی
اوکرتمکی خور و حقیر کورمیه جکز . اوکرندکن صوکر
ادمان و ممارسه مزی ضایع ایتمه مک اوزره منتظماً دوامی
اهمال ایتیه جکز . »

خدمت عسکریه ده بولونانلرک حد کفایه ده اولدیغنه اعتماد
ایدیلدیکندن بو عهد رعایت ایدنلر پک آزدر . بو حال ؛
جبانته ر ، عطالتدر ، مزیتسزلکدر . ینه عهد ایتدک که
یوزوجیلک اوکرتمکی خور و حقیر کورمیه جکز .

استادمن شیخ الاسلام ذکریا الانصاری سن شیخوخته
وصولنه رغماً سنه ده بر دفعه اولسون (نیل) ده یوزه ردی
و « یوزوجیلکده کی ادمان و ممارسه می ضایع ایتدکن قور-
قارم ؛ چونکه یوزمه نی ترک انسان ایچون بر نقصاندر . »
بویوروردی .

امام الخدثین ابوالحسین مسلم بن الحجاج النسابوری ایله
ابن ماجه نیک رسول اللهیدن اخذ ایتدکلری شو حدیث شریفده
بویوریلورکه : « آتخیلق (هر نوع سلاح استعمالی)
یبلوبده ترک ایدن بزدن — اسلام ملتندن — دکلدر . » ینه
محدثینن طبرانیکنک نقل ایتدیکی دیگر حدیث شریفده :
« آتخیلق (هر نوع سلاح استعمالی) اوکره نوبده — تمرینده
بولونماق صورتیه — اونودان آئنده بولونان بر نعمتک قدرینی
ییلمه یهرک محافظه ایده مه یوب محروم قالددر . » بویوریلور .
ذکری کن و کچمه ین ممارسات آتخیلغه قیاس اولونمالیدر .
سپور فعالیتلری سیاسی حاکمیتدن جدا اوله رق یاشانان برلره
ملی موجودیتی احساسه و تظاهرا نه وسیله تشکیل ایتدیکندن
عقل و شرع نظرلنده ده زایده اهمیت و الزمیت کسب ایدر .

آلبان غذا کیمیت و کیفیتک وجودک لایقیله نشوونماسی ،
بنیه نیک صلابت و صاعلاملغی تأمین کی یالسکز مادی تأثیرلری
دکل ، تمایلات روحیه و اخلاقیه ایله برابر ذکا و استعدادک
مثبت و یامنی اولارق تشکل و تموی کی معنوی تأثیرلری
ییله حقایق ثابتهددر .

حیات مادیه نیک دوام و بقای ایچون محتاج اولدینی غدایی
حقیه و لایقیله آلامیان و یو صورتله معیشت دارلغی و غذا
بجرائی کیرن وجودلری ماده پیراتان و چونک عائله لک
ازدحامندن عبارت بر هیئت اجتماعیه — عناصر خارجییه نیک
تضییق و تهدیدندن آزاده قالسه ییله — کندی کندی
یتیلور و چو کیور دیکدر . بو سببله ؛ هر فرد مسلمک
شیخنی و عائله سی — غیره احتیاجدن مستغنی قیله جق بر
حدده — کیندرمه سی و یاشاتماسی ایچون زراعت ، تجارت ،
صناعت ... کی یکیم یوللرندن برینه سلوک ایتسی واجبدر .
کوتوروملک ، عملمانده لق کی بر ضرورت متحققه اولمازقه
تسأل حرامدر . چونکه (تسأل) ده حیثیت و شرف
انسانی ذلیل قیلمق و باشقارلرینه اذیت و یرمک کی ایکی
دورلو فعل مقدوح واردر .

عن ابی هریره : « والذی نفسی بیده لان یاخذ احدکم
حبله فیحتطب علی ظهره خیرله من ان یأتی رجلاً فیسأله
اعطاه أو منعه » — حدیث شریف —

یعنی امام المحدثین ابو عبده محمد بن اسماعیل البخاری
اصحابن حضرت ابو هریره طریقیه صاحب رسالتدن اخذ
ایلدیکی شو حدیث شریفده بویوریلورکه : « حیاتم یدقدرتده
اولان ذات کبریا یمن ایدرمک : هر هانکی بریکزک اپینی
آلارق صورتیه اودونجیلن یاماسی دیکرینه مراجعتله — ایستر
رد ، ایستر اسعاف ایتسون — صدقه ایسته مه سندن البتده خیرلیدر .
هو الذی جعل لکم الارض ذلولاً فامشوا فی مناکم و
کلوا من رزقه و الیه النشور . » — سوره ملک —

« ارضی اوزرنده یورونه ییله جک بر حاله یاراتان اودر .
بناءً علیه ارضک اوتنه سنده بریسنده — داغنده ، دره سنده ،
قیرنده ، بایرنده — کزیک ، طوزایک ؛ احسان ایتدیکی رزقندن
ییک — استفاده ایتمه کنز ایچون یاراتدینی اشیایی آرایک ،
بولک ، چیقارک — تکرار دونوش اوکادر . »

« الله الذی سخر لکم البحر لتجری الفلک فیه بامرہ
ولتبتغوا من فضله و لعلکم تشکرون . » — سوره جاثیه —
« او الله که فرمان الهیسی ایله ایچنده کیلر یورومک ،
سزلرلده عنایت الهیه سایه سنده تجارت ، منفعت آرامکز
و بو سببله ذات کبریا سنه عرض شکرانده بولونماکنز مأمول
اولدینی ایچون دکلرلی سزلره مسخر قیلمشدر . »

شرائط اسلامدن اولان زکاة ایله حجک ذمتده ثبوتی
کونده احتیاجک فوقده قازانیلان ثروتدن نصاب معینه بالغ
مقدارک ادخارینه متوقف اولماسی فقرا و مساکین حقنده
شرائط اسلامک بشدن اوچه یعنی کله توحید ایله صوم و صلاته
تنزلی موجبدر . بوکا مبنی دین اسلامک عجزه و مساکینه
کوره دکل ، ارباب یسار و غنایه کوره بر دین اولدینی و
آنحقی صوکنجیلرک اولکبلره قارشو رحم و شفقتی حرکتیه
کتیره دک مدخر ثروتک بر قسمی وظیفه دینییه شکلنده
محتاجلره ایصال ایتدیکی ظاهر بر حقیقتدر .

۳ — صحیح اوله رق دنیا یه کن ، محتاج اولدینی غدایی
کیمیت و کیفیتکی اعتباریه لایقیله آلامیان نسلک بنیوی صلابتی ،
چویک و چالا کیمی ، اعصاب و عضلاتک مکاتی ، اعضا-
سنگ انکشاف و تناسی ، مشاق و مزاحمه تحملی آنحقی
ممارسه یعنی ادمان ایله تأمین اولونه بیلر .

فقط بوکی فائدهلر ، آنحقی مختلف حرکتلرک تأثیرلرینی
تجربه ملاحظه و تأملدن دوغان ، منفعت کتیرلرینی ضرر
ویرنلردن آیران بر ییلکیه ، بر علمه مستنداً تعیین ایدیلن
شرائط و قیود تحتنده یایلان ممارسه و ادمانلردن الده ایدیله-
بیلر . هر عقله کن حرکت بکله ن فائده و نتیجه یی بالطبع
تأمین ایتز .

دیه باشلایان بر حدیث شریفه : حق و حقیقتی سوله این عالمک کلبلر کی اولدر یله جگنی سوله یور، که مراتب شهادتک اک یوسک مرتبه سی قازاناجق اولان بختیاران ایشته بولردر : شهیدلک قبادوشکده اولمازیا! اسامیا اونک شرطی فدا کارلقدر : یا مالندن ، یا جانندن ، یا خود شرف و اعتبارندن کیمکه نصیب اولان صوگ بر رتبه اسلامیه در .

مخبر صادق افندی : « ان الدین بدأ غریباً ... » حدیث یعنی دین اسلام ، احکامنه عدم معرفت و جهالت دولایسیله استغراب اولونور بر حالحه دوستسز ، حامیسز اوله رق باشلادی و ظهور ایتدی . صوگ زمانلرده دخی - که بوزمانی تحدید ممکن دکدر ، احتمال بیکارله سنه صوگرا کلیر ویا دوام ایدر - مخالفلری چوغالوب یاردیسز قالیر ؛ جهلک غلبه سی ، ضلالتک کثرتی سببیه عامللری اهانتیه معروض اولور ؛ عاقبت حمیده ، سلامت و سعادت سرمدیه ایله مژده اولسون او غریبلره که - اولنروطنندن آیریلش اشخاص کی محیطلرنده زمانلرینک نیم متفکرلری نزدنده مهاجر ، انیسسز ، بیکس قاله جقلردر - بندن صوگرا سنتی امر بالمعروف و نهی عن المنکر ایتکله ، یاخود او یولده آثار یازمقله مفسدلوک بوزوقلرینی دوزلهتمک چالیشیر ، بویورارق ایشدن آکلایان امتی تشویق و ترغیب ایدیور .

بو و امثالی احادیث شریفه دن اسلامیت بزی دمیر چنبر ایچنه آلمغه چالیشیور حکمی چیقاریلماسون . مقصد نبوی اعتقاداً و عملاً بوزولان شیلرک اصلاحدر . چونکه : « اتم اعلم بامور دنیا کم ... » حدیث شریفه بزی امور دنیویه مزده سربست بیراقش ، حق « الحکمة ضالة المؤمن ... » حدیثیه تشویق بیه ایشدر . سعادت اخرویه سعادت دنیویه مفتقر اولدیغندن اسبابی اولان فنونی ملتزمه خدمت اتمک مقصدیه زده ایسه کیدوب آلمق ، کتیرمک دینیه بورجمزدر . لکن بز اوله می یاییوروز؟ فنون آلمغه کتدیگمز یلردن اک مستکره عاداتی آوب کتیریوروز . شیمدی یه قدار فن برینه کتیریلملر : دانش ، موسیقی ، غلامه طبیعیه ک اعتقادات سقیمه سیله اورویا اشکال خارجیه سی دگی ؟ شکلاً بکزه دک حقیقتده هپ اسکیلر دگی بز ؟

افندیلر ، دانشلر ، موسیقیلر طوق آشی شیلردر . ایچریسی گنه چکرکن بولر پک دانش اولور . ملت اقتصاداً بتمش ، اجتماعاً حال احتضاره کلشدر . اک و روح کتیرک یوقسه بو مات محو اولدقن صوگرا جان و دلن عاداتی مدینت دیه قبول ایتدیگمز اورویالیر سزه حمالق بیه یاپدیرمازلر ! (بیک بر حدیث) مؤلفی و شارحی عارف حکمت بک مرحوم بو زمانک هانکی تاریخلرده باشلادیغی ویا باشلایه جغنی تدقیق ایشدر . بن آراده اونک بعض سوزلرینی خلاصه و بعضلرینی ایضاح اتمک صورتیله سزه دلالت ایده جکم . عارف حکمت بک مرحوم بویوریور :

« بو تهید رسالتناهی هر عصرده تبدیل لباس ایدرک متکرراً اشکال عجیبه ده یوز کوستردی . امویلرک ، عباسیلرک ، طوائف ملوک آوان حکومتنده چشید صورتلرده ظهور ایدرک موجب قتل عظیم اولمشدر . شعیلک ، خارجیلک شکلنده میدان آلوب اهل سنت والجماعت اعتقادنده بولونانلری کونا کون بلاییه هدف ایله دی . اوندن صوگرا قرامطه و سائر نامنی آلارق هر دورلو اشکال ایله مسلمان قانی آقیتدی دوردی . اعصار عثمانیه ک صوگ عصرینه قدار اسلاملر صیقیتیدن قورتولشدی . فقط صوگ یارم عصرده عقائد اسلامیه به باشقه یوزدن ضعف طاری اولغه باشلادی . چونکه اسلام وجودینک بعض اعضایی فرنکی علتنه طونولدی . اسکیمی کی دوکولوب سو کوله یورلر سده معنوی کوچلرله احیا ایدیلمیورلر . بر مسلمک بر اجتماع کاهده نمازه حاضر - لاتماسی استخفاف و استهزا ایدیلمیور . ریاکار آدم بو قدار جمعیت ایچنده نماز قیلینیری دیه هدف اعتراض اولیور . ریاکارلق اسنادیه دعوالرینه مشروعیت سوسی ویریورلر . سبحان الله ! بو عصرده بو مقوله آدملره قارشو نماز ایله

یارانق ممکنمی ؟ اسکی زمانده اولسه بلکه ! هرده عبادات معروضه ریا اولماز ؛ چونکه اولنر هر مسلمک ایماسی لازم اولان افعال تعبدیه در . بوگون بر مسلمانک قیلدینی نماز اعتبارینی قیزدینی و مانع ترقیسی اولدینی ایچون ریا دکل مجاهده و سیر سلوکک اک مهمی در .

فرنکیلر اسلام جمعیتنه مال ایدیلرلندن دولایی راحتسز اولیورلر . دنک موداسی چکمشدر دیه دیندارلری تعصب و جهالتله اتهام ایدرک تعذیب ایدیورلر . بو حاللری ایله تقلید ایتدکلری اورویالیر نظرده غیرتسزاکله متهم اولدقلرینی تقدیر ایده میورلر . وحدت اسلامیه یی پارچه لادقلری ایچون یوزلرینه کوله لرینی حق یارام صانیورلر .

قارداشلر ، اولنرک یوزیکزه کوله لری ، تحسین ایتدکلرندن دکل وحدت اسلامیه یی داغیتیمق صورتیله منفعتلرینه خدمت ایتدیگمز ایچوندر . خرسیتیان عالمک میسیونر تشکیلاتی کورمه یورمیسکز ؟ [۱] بولر آوروپانک سیاست و تجارتندن زیاده حضرت یسوعک رضاسی تحصیل ایچون یاییور . یا فخرر مکتبلرینه بیه جکسکز ؟ ایام رسمیه ده مکتبک کلیمه - سنه کیدن تورک طلبه لرینه فضلہ نومرو و برمه لری عیجا نه ایچوندر ؟ بو مکتاب مدیرلرندن بریسی : بز مطلقاً خرسیتیانلک نشری اوغرونده بوقدار کلفتی اختیار ایشدر . اطفاله صراحتاً ، دلالة ، اشاره ، فعلاً ، قولاً و هر نه صورته اولورسه اولسون خرسیتیانلق تلقین اتمک وظیفه اساسیه مزدر . دیور .

بز اورویا اقوامی دینه قارشو ظن ایدرک دینسزلیکه میل ایدیور ، اولنرک یانندن قالدوبده جامعه کیتیمکه اوتانیوروز . فقط یاییلیوروز . انکتره نک مشهور دیپلوماتی - اووقلر باش وکیل - غلادستون اوغلونی یایاس یالمشدر . بو ذاتک اعتقادنجه « دین مزکی النفوسدر . انسانک همان لازم غیرمقارقی حکمنده بولونان تسویلات شیطانییه آجیق دینته اتباعه غلبه اولنور » ذاتاً دوغروسی ده بودر . حقیقه متفنن و تام بر متفکر اولان قامیل فلاماریون بوتون آثارنده بنی نوعی الهی اولغه تشویق ایدیور . بو آدملر یالکمز نظریاتیجیمی ؟ خیر ؟ کلیماسیه دواملری ده مشهوردر .

ای ملتسزک کنجکک ساقه سیله اورویایی تقلید ایدن منورلری ! بعض اورویالیرک دینز علیمنده کی سوزلری سزلی شاشیرتماسون ! دوستله دوشمانی فرق ایدک ! اولنرک دینز علیمنده کی سوزلرینک حکمتلرینی آکلایمغه چالیشک ! بز اولنرک یالکمز علومنی ، صنایعنی ، تجارتی تقلید ایدم . بیلیمه مزلیکه فرنیکلری تقلید ایدرکن متین الاعتقاد اولان مسلمان قارداشلریمیزی فرائض دینیله رینی ایفا ایتدکلری ایچون استیثقال ایدرک اینجیتمه ییم ! »

ید بیضا

[۱] بوگون بولغارستانک مختلف فصیللرده دوققور ، طیب صفیلره ارکک و قادی بر بولوک میسیونر واردر .

— ید بیضا —

مکتوبلر

محترم معتمک افندی ، سکا بر مکتوب یولاییوروز . امضاسی ده (عبدالله عموچه) در . شوکا بر جواب یازده بزه قدار کوندیریور .

انتباه

سوکیلی انتباه ،

قصوره باقیایک . سزه بر شی صوراجم ... بز زواللی کویولر بر شی بیلیمه یکمزدن کیم نه یرسه قانارز . اولیسی بعضاً خوجالر کلیر دیندن ایمانن سویلرلردی . بزده آمنا دیر ، کوجز یتدیکی قدار دیدکلرینی طومغه غیرت ایدرک . بر قاچ سنه دنبری برده مدینت مدینت دیه برشیلر سویله یورلر ، آجیق بو سوزلر اولنکی اوکرندکلریمزه اویمایور . مثلاً : باشی آجیق صو ایچمک ، اکک یک ، حتی قرآن او قومق مکروهدر دیه بلله میسز . آجیق باشله نماز قیلیمق کناهدر دیه ایشیتیمسز ،

اوله جه کیمدیرمکه چالیشیورز . بو مدینتیجی افندیلر کنه بونک عکسینی ادعا ایدیور وحق اولردن ده ایلری کیده رک ، نه یایارسه ک یاپ اولورکن بر توبه ، هپسی بتر کیدر ، دینلرده اولور .

ایشته بو مدینتیجی افندیلردن بری بزم کویه و باشقه کویه اوغرامش ، ایسپکتورسی ایش ، نه ایش بیلیم . چونکه ایلر بر طور داقینیورمش . آدی ده تحف : آلتی آی . بولغار دکلر ، تورکیش و همده اوکرندیکمزه کوره به لا قضاسنه مرطوسنان کوی قیزلباشلرندمش . شمدی یه قدار مسلمانلردن اسپکتور اولدینی وارسه ده قیزلباشدن اولدینی یوقدی . بو ناصلسه اولمش . سوزی اوزادیورم عفو ایت . قصوره باقلا . بو ذات کزدیکی یلرده مکتب چوجوقلرینه « بز تورکیز . مکتبه باش آجیق او توروب او قوروز » دیه یین ایتدیررمش . بنم چوجوغم برآز بویو - که در . خوجالردن اوکرندیکم شیلری کندیسنه اوکرندیکمندن هر نه قدار یین ایتدیسده صوکران پشیان اولمش . ییندن دونه کده کنه ، یین ایتدیکی شی ده بزجه کنه . شمدی بونک چارعی آریورز . کوی معلمنه صورساق بیلیم ناصل جواب ویرر . ذاتاً ویره جکی جوابده بزه عائد اوله جق . حالبوکه بو اسپکتور صفتلو ذات باشقه یرده اوغرامش . بو مخصوصه نه سویله مک لازم یازیکز . هم بزه ، هم باشقه کویلرده کی دین قارداشلریمزه فائده لی اولسون . اما ، باقیکمز ، بلکه ایی صورامادم ، عفو ایدک . نه آکلامق ایسته دیکم آکلاشدیلی یا ! هایدی سوکیلی انتباه ! الله سکا صاغلیق ویرسک ، بزه یاز .

عبدالله عموچه

عموچه جقم ،

الله امثالکی چوغالتسین ! شو مکتوبکدن دولایی شایان تبریکسک ، آفرین !.. سنک یایدیگ بو ایشه جسارت مدینه دیرلر . بوندن اول اصل اسمی جسارت اسلامیه ایدی . اولنکی مسلمانلر بو سنک یایدیگکن ده ایی یایارلردی . مثلاً : اول زمانده بویه فضولی بر اینسپکتور یعنی مفتش یاخود مذهبی ، مشرنی شهبلی برسیاح مفتشک ادعا ایدرسه وثیقه صورارلر ، مسلمانم دیرسه حرکاته باقارلر ، بیلدکلری طاقدن دکسه « هایدی ایشکه کبت ! » دیرلرمش . هله فضولی اینسپکتور ایسه ، حکومتز هر ملتک عنعنانه حرمت ایدر بر حکومتدر . ذاتاً بو عنعنه مسئله سی معاهده لرله تأکید اولونمش و قانون اساسی یه کمشدر ، دیوب مکتبه صوقازلر حق کویدن بیه قوغارلرمش . سزه اوغرایان بزم بیلدیگمز آلتای ایسه آیلانچی بر ذاتدر ، آرا صیرا بویه کزیتیلر یایار ، تورکک طارسلار ، باشقه لرینه ده تورک اولدقلرینی اعتراف ایتدیرمکه چالیشیر ؛ اوده بویه بر خسته لغه طوتولش !

بولغارستان مسلمانلری عرفاً تورک ، دیناً مسلماندر . بونی هپس بر کیمسه انکار ایتدیکی حالحه کوی کوی کزوب « تورک ، تورکسک ، تورکدر » دیمک و دیدرتمکله هانکی غایه تعقیب اولنیور ؟ بو سؤالی بر . چوق تورکچیلرده صورله یورلر . لاکن بز بونک اوخی بولور کی اولدق . بو ذاتلر (انتباه) ی مسلمان غرته سی کی کوستره رک تورکک کوزوندن چیقارمق ایسته یورلر ، اونک ایچن ده شمدیلک تورکک فکرنی خلقه ، بالخاصه یکی یتیشن کنجلره یینلرله قبول ایتدیرمکه چالیشیورلر ، صوکراده مسلمان دکمز ، دیه جکلر ؛ بلکه کندی کندیلرینه دیورلرده ..

بو سوزومزه قیزه جقلرینه شهبه ایتیم ، فقط نه ضرری وار ؟ بز اسکی تورک مسلمانلرک اثرینه اقتفا ایله اولنرک یایدی ایشلره باقاراق حکم ایدیوروز . چونکه مسلمان تورکک اعتقادنجه : تورکک آجیق مسلمانلقله قائمدر . مسلمانلق یوقسه تورکک ضایعدر .

باقیکمز ، بزم بولغار قومشولریده تورک عرقه منسوبدر . هر او قومش بولغار بونی بویه بیلیر . وقتیه خرسیتیانلانی قبول ایتلر ، اونک ایچون خرسیتیانلق عادانه صداقتی توصیه ایدرلر و بولغار خرسیتیانلر دیرلر . بزدن بر زمرة قلیله

مسلمانانغه خور باقارق هر دورلو قیدلردن آزاده بر توركلك قبول ايتك ايسته بولر و بوتوركلكلك هانكي دورينه دوزخو ارتجاع يايچقاريني بيله مهورلر .

اجداد من بيك بوقدر سنه لردنبري مسلمانلني قبول و هر وجهله قوتلشمه سنه خدمت ايتشلر . ميلليونلره كتابلره كچمش ، ميليارلره دماغلره حاكم اولمش اولان بو عادات اسلاميه ني ، سن احمديه ني ، فروض الهييه ني بر طرفه بر اقبده سيب سيوري بر توركلك والله توركلكله انسانلغه خيانتدر !..

آلتاي بك ، بز عيني زمانده مسلمان دكلي يز ؟ دير . بك اعلا ! مسلمانلرك جامعنه كيديورميسك ؟ كزديكلك كويلرده بر وقت نماز قيلمكي ؟ ديه سورارز . او ينه قيزار ، مسلمانلني نمازله ميدر ، ديه اعتراض ايدر . اوت ، مسلمانلني نمازله در . مسلمانلني بر جمعيت منديه در . اعضا سده هر هانكي عرقه منسوب اولورسه اولسون « الله و رسول الله » اينانديغي ديليله سويلهرك او جمعيت كيرن انسانلردر . بو اعضا هر كون بش كره و مطلقا همتده بر كره جمعيتك شعبه مر كز لري صايان جامعلرده اثبات وجود ايدرلورالردن آلاچني الهاملره جمعيتك قوتلشمه سنه چالديش ، آلتاي بك بولر يايچيورمي ؟ يالماز و اوسته اولارق : « ايشيمز يوقده كيدوب متعصب خوجالرك آرقاسنده ديزمي چوروده چكز ؟ » دير . اوت ، ايشي اولسه ايندي كوي كوي كزوب فضولي مفتشلك يامازدي ، ايشي يوق كه كزسيور . بوده بزم جرار خواجهلر كي ، فقط دهامدني بر شكلده بر شيلر جر ايتمه چالديشور ، آنجق جرار خوجالره بونك آراسنده فرقلر وار : اونلر كزركن مسلمانلغه صداقتي توصيه ايدرلر ، بو ايسه عكسني آشيلا مغه چالديشور .

عبدالله عموجه ، سنده عفو ايت ، سنك كي بنده قلمم فكرمه تابع اولمايور . « چوجوغم باش آچيق دورمغه يمين ايتديمي » ديوردك ؟ بو وجهله حركت ملي عاداتمه مخالف اولقله تنزيها مكره عد ايديليور . هر نه قادر خفيف كناه ايسده جمعيت اسلاميه قانوني اوني رد و انكار ايديبور . مسلمانلني اداسنده بولونانلرك بوكا رعاني شرطدر . ضرورتسز يمين ايتمه كناهدر . آنجق بو كونه يمينلرك صورتلرده چوقدر . الله تعالى نك اسم ياكنه يمين وار ، ناموس اوزره يمين وار ، كه صولك زمانلرده شايع اولانده بو ايكنجي نوعدر . ناموس مسئله سيده محف بر مسئلهدر . هر كسك نوعنه ، شخصنه كوره ناموس اولور . كين سنه لرك برنده اوقومش ، مححر ، اسمي هر توركه اوقونان ايتلده طائمش بعض ذوات بولغارستاني تشريف ايلدي . ايجارلردن برينك منكوخه سي وار . ديكرلر بكاردي ، مدني آدملر قاريي رلكده كزديريورلرد . اخيرا ايتلده كه روسچقدن بكرشه كچركن قاريي رهن بيرافق ايتشمش ، شمني ده كروه متعصبه كترتلي اولديغندن هر يره اولديني كي يانلرده كزديره مهيوب اوتلده بيرافشيلر . اوفاق بر قضا كچيرمش ، فقط ينه ناموسلرينه خلل كشمش . بويله مختلف ناموسلره يمين ايديليرسه ضرر و برمز ؛ فقط معاذ الله ، اللهك اسم ياكنه يمين ايديليرسه كفارت اقتضا ايدر . اكر ياكيلمايورسم ، فقه ديكاركن « اسم اللهك غيري به يمين شر كدر ، بر كناه ايشله مك ايجون ايديان يمينك حكمي يوقدر » ديه بلله مشم . سن اوني برده مفتي افنديه صور ، همده مفتيدن رجاي ايت ، اوده بر نفتيش يابسون . اونلر مكاتب اسلاميه ني نفتيش حقني حازدرلر . صاقين آلتاي ده مفتي بوللامش اولماون .!.. الله ايصار لادق عبدالله عموجه ، ينه ياز !..

معتكف

اسكي جمعه تربيه اوجاني

اسكي جمعه كنجلرينك تجمعكاهي اولان (تربيه اوجاني) ده اسكي جمعه كنجلرينك سويه ادراك و علميه لريني كوزل اثبات ايتمكده در . تربيه اوجاني ايكي اوطه لي بر بنادر . اوطه نك

بريسي قهوه خانه اولوب ديكری كوزل وزنكي بر كتبخانه ني حاوی مطالعه اوطه سيدر . مطالعه اوطه سينده بونوك برماصه اوزرنده هر نوع غزته نر اولديني كي كتبخانه دده علمي و ادبي بر جوق كتابلر موجوددر . اويانغه مستعد كنجلك بويله اولور زيرا اويانغ علم و ييلكي ايله اولور . تربيه اوجاني اعضاسي ايسه هر شيدن زياده كتاب و غزته نر تدار كنه اهميت وير مشلر و كوزل بر كتبخانه ايله بر مطالعه صالوني ميدانه كير مشلدر . علمه تشنه اولان منور كنجلر بوش زمانلريني كيدوب مطالعه ايله كيرمكده در . عيني زمانده تربيه اوجاني رئيسي حق افندي چوق معتدل و ترقى پرور بر كنج اولديغندن اوجانك ترقى و انكشاف ايجون لازم كن هر دورلو تدبير و چاره لر دوشونمكده در . بويله غيور ، ديندار و ترقى پرور بر رئيسك تحت رياسته بولونان جمعيتك سرعتله ترقى و انكشاف ايده چكي شه بسزدر . شمني كي مسلمانني كشي ف اولان بر قصبه ده بيله بويله مترقى بر تورك جمعيتي بولوناماسي شايان تعجبدر . اسكي جمعه كنجلرينك اسكي زمان كنجلري كي سوقاق بويلرنده ، ميخانه كوشه لرنده دكل تربيه اوجاني كي نزاهت و علويتك تجيكاهي اولان نور اوجاقلرنده ، مطالعه صالونلرنده وقت كچيردكلريني كوردكچه كنجلك نامنه جدا افتخار ايتمه كمك ممكن دكل .

هجرة حقنده

مسلمانلرك بولغارستاندن جبراً هجرة ايتديرلر ملي مقصدي ايله بر جوق يرلرده مسلمانلره قارشي تضيقات يايديني اوتدن بري روايت ايدلمكده و حق بو تضيقاته بعض ملي تشكيلات منسوبلنك او ك آيق اولدقلى ده سويلنمكده ايدى . بو قبيل غير قانوني حركتلرك صولك زمانلرده مسلمانلرك اولدقچه طويلي بر حالده يشامقده اولدقلى اسكي جمعه ، پره سلاو و يكي بازار قضا لري كويلرينده تشميل ايدليكي كورلدى . بو قضا لرده مسلمان اهالي به قارشي بر خيلي حقارتلر يايدي ، كه مع الاسف ، اورالرده كي حكومت مأمورلرينك ايفاي وظيفه ده كي مسامحه كارانه حركاتي بز مسلمانلرك آرتق بولمكده ايسه بيلمديكمز قناعتك حصوله سبب اوله رق بر جوق مسلمانك هان يوق بهاسنه املاك و اراضيلريني آلدن چيقاروب هجرتك نچه قهرينه تسليم كريان ايللريني اشاج ايتدى . بز ؛ بو حركتلرك حكومت مزك شيمدي به قدر تبعه سي حقنده كوستردكي عدالت حمايتكارانه ايله قابل تأليف اوله بيله چكنه و ديكر جهندن بولغارستان مسلمانلري عموميتله زراع اولوب زراع ايسه هر يره حكومته ايجوق ويركي و لك اين عسكر و برن و عيني زمانده لك آز بار اولان بر عنصر اولديني كي مسلمانلر هر زمان حكومته مطيع و مسلمان افرادك زياده قومانداه صادق عسكر اولدقلى كين ياريم عصرلق وقوعات ايله مؤيد بولنديغندن كندى منفعت و مضرتي مدرك شعورلي بر حكومتك مسلمانلري غائب ايتك ايسه مهنه بر درلو احتمال ويره ميور ايدك . بولغارستانده كي ملي تشكيلاتدن مقصد ؛ لدني الحاجه محافظه وطن كي بك علوي ر غايه معطوف بولنديغني بيلمديكمز ايجونده بولكي عالي جمعيتلرك مملكتده كندى غايلريني تسهيل خدمت ايدن مسلمانلرك تهجير ايله علاقه دار اوله ميه حقيلريني و بنا برين بو قبيل حركات و اشاعانك اولسه اولسه مسلمانلرك هجرتندن يوق بهاسنه مال ملك صاحبي اولني استهداف ايدن بر طاقم مختكرلرك اثر صنع و ترتيب اولديغني بو ميانده بعض ملي تشكيلات منسوب كسملر وارسه اونلرك شو حركتلري صرف شخصلرينه عائد اولوب منسوب اولدقلى تشكيلاته قابل اسناد اوله ميه جقني تقرير ايديبور ايدك . بو تقدير اتمزده اصلا آلدانديغمزي شمني متصرفي غوسپودين راشقوفك بو دفعه مر كز دن آلدني اوامر اوزربنه تعميم بالعموم قضا قائمه قاملرينه اصدار ايدليكي امر نامه اثبات ايديبور . مذكور امر نامه مسلمانلر حقنده حكومتك فكر و نظريني توضيح ايدن بك قيمتدار و رسمي بر وثيقه اولسي اعتباريله ،

مع الشكران ، غزته مزه غينا درج ايديبورز . ١٩٤٦ نومبر ايله مرقم و ١٠ مارت ١٩٢٨ تاريخي ايله مورخ اولان مذكور امر نامه نك صورتى بروجه آتى در :

شمني سنجاني داخلنده بالعموم قضا قائمه قاملقلىنه صولك زمانلرده تورك اهالي نك هجرتلريني استهداف ايدن تحريكات ، تهديدات و بعض يرلرده آچيقدن آچيغه تضيقان وقوعنه دار اولان شكايتلر تولى ايتمكده در .

بو حركتلر كنديلرينه بعض ملي تشكيلاته منسوبيت سوسي و برن بر طاقم سؤ نيت صاحبي كسملر طرفندن ارتكابل اولتمقده ، بعض يرلرده توركلر بولغارچه قونوشمغه مجبور ايدلمكده و حتى بعض كونا حقارتلره بيله اوغرا تلمقده ايتشلر . بوتون بو حلالر اهالي مطيعه نك سكون و استراحتني سلب ايديبور .

بز بولغارلر ؛ اقليتلره و غير ملي عناصره قارشي اوتدن بري مساعده كارلغمز ايله طائمش و بلا تفريق جنس و مذهب بالعموم تبعه مزه قارشي عيني دقت و عيني عدالت ايله حركتي كندمزه شعار ايدمش بر ملتز .

قانون اساسينك تكفل ايتديكي حريات شخصيه و حقوق منديه و سياسي هر كس حقنده و عيني مساوات دائره سينده موجود و محفوظدر .

بوندن دولاي در ؛ كه اجنبي حاكميتي آلتنده يشامقده اولان ملتداش لرمز حقنده كي مراجعتلرمز دائما حقل و قوتلي در . بو خصوصه دار بولغارستانده موجود بوتون سياسي محافلك آكلايشيلري بر در . هانكي عرقه منسوب اولورسه اولسونلر بوتون تبعه ايجون عيني حقوق ، عيني مساعده كارلق . بناء عليه بو ملي سياسته مخالف حركت ايدن هر كيم اولورسه اولسون مجرمدر و جزا كورمسي لازمدر .

بو مضر آدملرك فعاليتلرينه ده زياده وسعت و برملرينه ميدان براقيلماق اوزره بوتون قضا لر قائمه قاملرينك دائره لري داخلنده بالذات دولاشه رق هر كويده تحقيقات اجراسي ايله مطيع اهالي نك امن و استراحتلريني اخلاصه معطوف اولان مردلو حركاتي منع و متجاسرلريني توقيف ايله محاكمه عائدنه تسليم ايتلريني و كرك بولغار ، كرك مسلمانلرك ايلري كلنلري ايله تماسده بولنه رق اهالي تي سكين و اوبشتينلر رؤسا سنده عيني صورته حركتمده بولملريني تنبيه و دوردن عودتمده هر قائمه قماك نتيجه اجراآت و استطلاعاتي با راپور مقام شاه و ريه بيلديرمسي اهميته امر و توصيه ايلرم .

ايشته يوقاربكي امر نامه دن بك آچيق بر صورته كوريبور كه حكومتك مسلمانلري ايسه مديكي اصلا دوزخ و دكلدر . اعاليدين هر ملي بر طوتمق بولغارستانده الله سنده دنبري حكومته كين بوتون فرقه لرك ملي سياست در . ملك ، مملكتك فائده و ضرريني هر كسدين اي دوشون و تقدير ايدن حكومتك بو سياستني ملتي و وطني سوه هر بولغار قبول و اوكا كوره حركت ايدر . كندى منفعتلريني ملك ضررنده آراين قيصه عقليلره قارشى ده حكومت سوزيني ديكلتمكدن عاجز دكلدر . بو كي فنا آدملره هر ملتده و هر مملكتده تضادف اولنور . بونلرك اهميتي يوقدر . مسلمانلر حكومتك امرلرينه ، قانونلرينه مطيع قالدقچه هيچ كسه نك آغزينه باقامل ، هيچ كسه دن قورقامل درلر . هر كيم طرفندن اولورسه اولسون مسلمانلره بر فنالقي يايلاه جق اولورسه هان حكومته خبر ويرملري و شايد بعض كوچوك مأمورلر بو فنالقلري منع ايتيه جك اولورلر ده بيلوك يرلره شكايته بولملري لازمدر . كندى آرزوسي ايله هجرت ايتك ايسه بيلره كسه برشي ديه مز ايسه ده اوله بولاننيق صوده باليق اولامق ايسه ين منفعت دوشكوني كسه لرك آغز لرينه باقوبده ماللاريني ملكلريني يوق بهاسنه صاتارق كنديلريني هجرت فلاكتنه آتاملريني دينداش لرمز مسلمانلره صميميتله توصيه ايدرز .